

Handläggare
Erik Löhman

Datum
2020-09-30

Diarienummer
IFN-2020-00190

Idrott- och fritidsnämnden

Arena för elitbandy etapp 2

Förslag till beslut

Idrotts- och fritidsnämnden föreslås besluta

att uppdra till förvaltningen att återkomma till nämnden med förslag på hyresavtal i enlighet med vad som framgår av ärendet.

Sammanfattning

Den fortsatta utvecklingen av Studenternas bandyarena i etapp 2 föreslås omfatta tillpassningar av den befintliga arenan. Åtgärderna innefattar enklare tillpassningar av befintlig huvudläktare, åtgärder kopplade till huvudläktarens konstruktiva status samt tillpassning av teknikbyggnad till förråd för sommaraktiviteter. Förslaget redovisas i bilaga 3 och är baserat på de kortsiktiga och långsiktiga behov som berörda föreningar har givit uttryck för.

Ärendet

Bakgrund

Idrotts- och fritidsnämnden beslutade den 25 januari 2017, § 7, att bandy på elitnivå ska spelas på ett upprustat Studenternas enligt alternativ 1 och föredragning i ärendet. Alternativ 1, det s.k. bevarandeanternativet, innebar ett rustat Studenternas IP med isbanor i betong i befintligt läge. I föredragningen av ärendet uppmärksammades problematiken knuten till att planernas läge kan påverkas negativt av den förändring av Ulleråkersvägen som måste göras när förbindelse ska skapas över Fyrisån i Kungsängsesplanadens förlängning.

Anpassningsåtgärder för en annan dragning av Ulleråkersvägen medför att den södra isbanan måste minskas, belysningsmaster behöver flyttas, skelettläktare rivs samt nya stängsel och bollnät tillskapas.

Efter fortsatt utredning och dialog med bandyförningarna beslutade nämnden den 25 april 2018, § 56, att utvecklingen av isbanorna på Studenternas ska ske i två etapper och att etapp 1 ska utföras i enlighet med ärendets bilaga 2 (den byggnation som nu har genomförts).

Dessutom beslutade nämnden att uppdra till förvaltningen att återkomma med förslag på utförande av etapp 2 av Studenternas isbanor. Av föredragningen framgår att den mera exakta konsekvensen, praktiskt och kostnadsmässigt, måste belysas innan detta alternativ (dvs. etapp 2) kan realiserar. Ärende som nu föreligger är förvaltningens redovisning av uppdraget.

Utredningens mål och process

Målet med utredningen har varit att hitta det förslag till beslut som ger högst funktion för föreningarna, allmänheten och bandyfinalen på kort och lång sikt. Genomförbarheten i det förslag som till slut förordas har också varit i fokus under utredningen då ytterligare en ombyggnation kan påverka isens brukbarhet under byggnationstid.

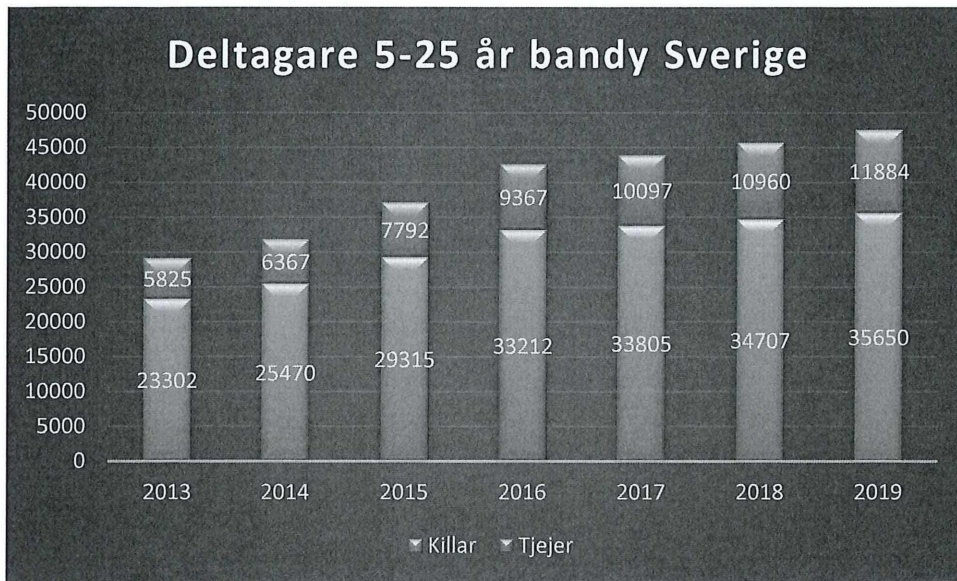
Isbanorna på Studenternas IP ska vintertid fylla ett behov för ungdomsbandy, breddbandy, elitbandy och skridskoåkning i föreningsdriven form samt allmänhetens åkning. Bandyfinalen är också ett arrangemang som ställer krav på arenans funktionalitet. Förvaltningen har således under utredningen lyssnat in bandyföreningarna och skridskoföreningarna utifrån ett elit- och breddperspektiv samt Destination Uppsala ur ett bandyfinalsperspektiv. Detta för att få en bild av vilka funktioner som är viktiga i utformningen av etapp 2. Förvaltningen har också haft en löpande dialog med Sportfastigheter för en byggtknisk bedömning av genomförbarhet, tid och ekonomi för olika alternativ.

Trend gällande anläggningar för bandy och skridskoåkning

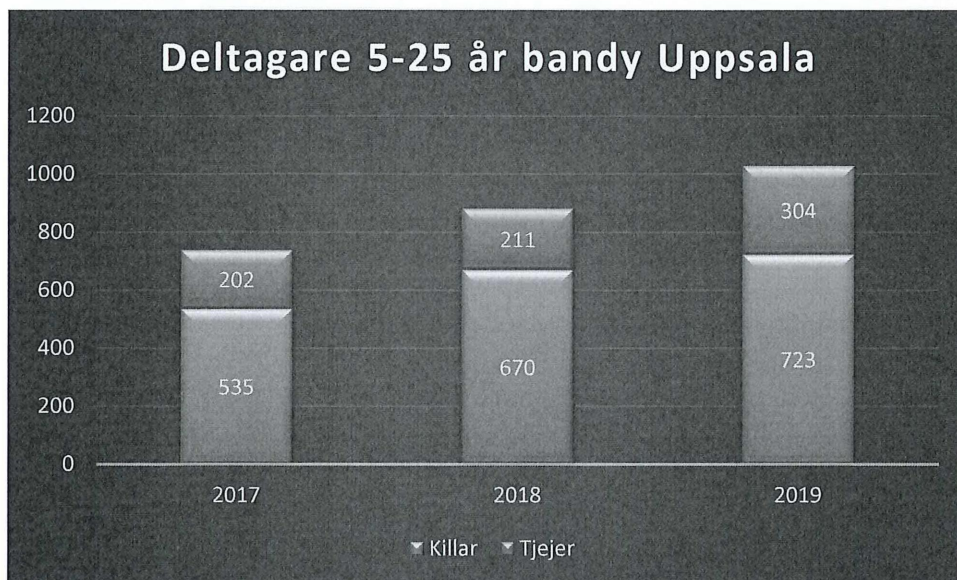
Trenden i bandysverige är att bandyn flyttar in. Detta mycket på grund av allt varmare vintrar vilket gör det svårt att hålla bra is. Detta gör i sin tur gör det svårare att ge spelare bra förutsättningar att prestera och således svårare för elitföreningar att erbjuda en bra produkt att sälja. Att hålla en konstfusen is igång utomhus i ett allt varmare klimat är också förknippat med höga driftskostnader för många kommuner. Sveriges första bandyhall stod klar 2003 (Svenska fönster arena Edsbyn) och när säsongen 2020/2021 startar finns 16 hallar och ytterligare 2 beslutade. I elitserien för herrar spelar 9 av 14 lag sina matcher inomhus kommande säsong. Svenska Bandyförbundet och elitserieföreningen har dock ännu inga krav på inomhusspel för lag i elitserien.

Trend gällande antalet utövare av bandy

Trenden i svensk bandy just nu är att antalet utövare stadigt ökar. Från 2013 och framåt så har ökningen varit stadig för varje år. Ökningen består till stor del på att många föreningar jobbat med sin nyrekrytering till Bandykul (bandyskola) och att detta framför allt lockat fler tjejer till bandyn. Ökningen visas i figur 1 nedan. Figur 2 visar att samma trend avspeglar sig i Uppsala.

Källa: Riksidrottsförbundet "idrotten i siffror"

Källa: Uppsala kommuns boknings -och bidragssystem interbook go

Bandyns, skridskosportens och bandyfinalens behov

Förvaltningen har träffat föreningsrepresentanter från Uppsala BoIS, UNIK, Danmarks IF, Sirius och IFK Uppsala vid två tillfällen. Syftet med dessa träffar har varit att informera föreningarna om hur processen för utredningen av etapp 2 är planerad samt lyssna in föreningarnas behov på kort och lång sikt. Föreningarna har en gemensam bild och ser olika behov beroende på om det handlar om ungdomsbandy, seniorbandy eller matcher i elitserien. Förvaltningen har också under utredningen haft kontakt med IF Thor som bedriver skridskoåkning på rundbana.

Ungdomsbandys behov

Föreningarna ser fortsatt Studenternas IP vara centralpunkten för ungdomsbandyn i Uppsala. Behovet av de två fullstora isbanorna är fortsatt stort samt övriga funktioner som är viktiga för verksamheten så som omklädningsrum, förråd och sliprum. Det är också viktigt för föreningarna att logistiken på arenan fungerar som exempelvis transporter in/ut med material, nycklar till omklädningsrum etc. UNIK och Uppsala BoIS har sina klubblokaler precis utanför arenaområdet vilket man värdesätter högt. Just klubblokaler nära verksamheten ser båda dessa föreningar som något de vill ha kvar över tid. Dessa föreningar anser också att en investering i etapp 2 borde göras för att tillskapa en fjärde isyta för bandy någonstans i staden, gärna inomhus om så är möjligt.

Seniorbandyns behov (allsvenskan – div 2)

Föreningarnas seniorlag (herr och dam) förutom Sirius spelar idag sina matcher inomhus i Relitahallen och ser sig göra detta även framöver. Detta gör att seniorverksamheten i dessa klubbar inte har några särskilda behov av funktioner på Studenternas IP utöver de som idag redan finns.

Sirius Bandys behov vid matcharrangemang

Sirius Bandys A-lag spelar idag sina elitseriematcher utomhus på Studenternas IP. Föreningen ser sig på längre sikt spela inomhus i en hall med kapacitet för mer än 2000 åskådare där placering på Studenternas ej är ett måste. Föreningen menar att det viktigaste är att kunna få bättre sportsliga och kommersiella förutsättningar i samband med matcharrangemang samt erbjuda ungdomslagen bättre förutsättningar för träning och matchspel. Man säger sig idag ha svårt att locka spelare till Uppsala och få egna spelare att stanna då många andra klubbar utöver träning också spelar sina hemmamatcher inomhus. Man säger sig vidare ha svårt att erbjuda partners och publik den produkt man vill då framför allt de yttre förutsättningarna, som vädret, försvårar själva matcharrangemang. På kort sikt ser man sig dock fortsatt spela på Studenternas IP och har då önskemål om att förvaltningen i planeringen av etapp 2 ser över vilka funktioner som är viktiga för att elitseriearrangemang fortsatt ska kunna bedrivas på arenan.

Skridskosportens behov

IF Thor har i dagsläget med arenans nuvarande utformning ingen möjlighet att arrangera tävlingar på fullängdsbana (400m) då isbanorna ej ligger i rak fil. Träningsverksamhet på fullängdsbana är således också svårt att genomföra. IF Thor ser därför positivt på det ursprungliga förslaget till etapp 2 (bilaga 1) där isbanorna återigen läggs i rak fil och en rundbana möjliggörs.

Bandyfinalens behov

Destination Uppsala AB (DUAB) har redan idag problem att genomföra finalen då etapp 1 gjort arenaområdet mindre och det således blivit svårare att bygga tillfälliga läktare. Det kommer troligtvis att bli än mer komplicerat under arbetet med nya Ulleråkersvägen. DUAB har behov av att kunna bygga läktare på norra, södra och västra sidan likt tidigare finaler. DUAB ser därför positivt på det ursprungliga förslaget till etapp 2 då detta skulle ge mer utrymme för uppförande av temporära läktare runt isbana A.

Allmänhetens åkning

Isbana B på Studenternas är fortsatt välbesökt av allmänheten på fredagskvällar samt lördagar. Isbanorna är också välbesökta dagtid under höstlov, jullov och sportlov. Allmänhetens åkning fyller fortsatt en viktig funktion för människors fria tid i Uppsala.

Ursprungligt förslag på etapp 2

I beslutsunderlaget till etapp 1 presenterades även ett möjligt förslag till etapp 2. Förslaget gick i korta drag ut på att riva befintlig huvudläktare, flytta isbana A närmare ån och i rak fil med isbana B samt att därefter bygga en ny huvudläktare på västra sidan mot Ulleråkersvägen. Förvaltningen har i samråd med Sportfastigheter valt att inte gå vidare med detta förslag med följande tre argument:

1. Genomförbarhet

Sportfastigheter bedömer en byggnationstid på över sex månader vilket inkräktar på bandyns och skridskosportens säsong. Sportfastigheter menar att det i värsta fall kan vara så att både isbana A och isbana B behöver vara stängda under en del av säsongen vilket framför allt bandyförningarna ser som förödande för deras verksamhet. Rivning av befintlig läktarbyggnad samt byggnation av en ny läktarbyggnad innebär avsaknad av permanenta funktioner som omklädningsrum och förråd samt matchfunktioner under minst en säsong. Byggproduktion av en läktarbyggnad ett fåtal meter från en isbana med pågående träningsverksamhet innebär stor påverkan på både byggproduktion och verksamhet samt kostsamma och tidsödande anpassningar för byggproduktionen. Vidare kan bandyfinalen ej spelas på arenan under minst en säsong.

2. Behov och funktion

Bandyförningarna anser att en ombyggnation i enlighet med detta förslag inte kommer att innebära någon förbättrad funktion för dem. Att banorna ligger i rak fil är inget som är avgörande för att kunna spela och träna bandy. Inte heller på vilken sida om isen som huvudläktare och omklädningsrum ligger. Den förening som är i behov av att banorna ligger i rak fil är IF Thor som bedriver skridsko på rundbana. Förvaltningen bedömer dock att föreningen har för få utövare och träningsstider på Studenternas för att en ombyggnation enbart för deras behov skulle vara aktuellt.

3. Sommaraktiviteter

I det ursprungliga förslaget så var tanken att isbana A efter flytt skulle gjutas in i betong likt isbana B och således tillskapa en dubbelt så stor yta för sommaraktiviteter. Förvaltningen ser dock, efter att ha tittat närmare på detta att det kommer att vara utmanande nog att fylla betongpisten på isbana B med aktiviteter sommartid då denna motsvarar storleken av sju fullstora idrottshallar.

Status på huvudläktaren

Under utredningen så har Sportfastigheter utfört en statusbesiktning av huvudläktaren. Detta på uppdrag av förvaltningen då det tidigare funnits indikationer på sättningar i konstruktionen vilket på sikt skulle kunna leda till omfattande renoveringar. Resultatet av besiktningen

(bilaga 2) visar att läktarbyggnaden under åren fått en tydlig lutning mot ån, men har rört sig relativt jämnt, dvs. som en stel kropp. Dagens sättningar innebär inga risker men för att veta omfattningen av nuvarande sättningsförlopp så måste uppföljande kontroller ske. Detta kan göras om tidigast sex månader och bör ske även efter det. Läktarbyggnaden konstruktion anses vara i strukturellt acceptabelt skick men vissa mindre åtgärder rekommenderas i genomförandet av etapp 2.

Slutsats och konsekvenser

Utifrån det som ovan presenterats så förordar inte förvaltningen ytterligare en omfattande ombyggnation av Studenternas bandyarena.

Föreningarna som bedriver bredd och ungdomsbandy säger sig kunna bedriva verksamhet på arenan i dess nuvarande form och med de funktioner som idag finns. De ser hellre en investering i ytterligare en isyta för bandy på lång sikt.

Sirius Bandy ser sig på kort sikt kunna bedriva sina matcharrangemang på Studenternas bandyarena i sin nuvarande form. Förvaltningen och Sirius Bandy har kommit långt i diskussionerna runt att nyttja funktioner i fotbollsarenan vid match. Utrymmen som kiosker, toaletter, förråd, matchkontor och VIP finns alla på fotbollsarenans södra sida och således i anslutning till bandyarenan. Förvaltningen ser också ett värde i samnyttjandet då dessa funktioner inte har lika hög beläggning under vinterhalvåret då allsvenskan, damallsvenskan och superettan ej är igång. Sirius Bandy ser hellre en investering i en bandyhall med publikkapacitet på lång sikt.

DUAB skulle för bandyfinalens räkning vara betjänta av en ombyggnation i enlighet med det ursprungliga förslaget. Då detta ej bedöms som genomförbart så är förvaltningen och DUAB överens om att det näst bästa alternativet för finalen är att låta arenan vara i befintligt skick. Förvaltningen bedömer det också som riskfyllt att göra investeringar i tillpassningar för bandyfinalen då bandyfinalens framtid i Uppsala i dagsläget är ytterst oklar.

För IF Thor blir konsekvensen att man även fortsättningsvis ej kan bedriva tävling och träning på fullängdsbana 400m. Träning och tävling på kort bana är dock fortsatt möjligt.

Förslag till beslut

Förvaltningen föreslår att etapp 2 av studenternas bandyarena innefattar mindre tillpassningar av befintlig arena (bilaga 3). Åtgärderna handlar i stora drag om:

- Renovering av fasaden på befintlig huvudläktare för att skapa ett trivsammare och mer välkomnande intryck.
- Åtgärder kopplade till bandyläktarens konstruktiva status.
- Tillpassning av vissa funktioner invändigt i huvudläktaren.
- Tillpassning av gamla teknikbyggnaden till förvaringsutrymme bl.a. för sommaraktiviteter på isbana B.

Med dessa tillpassningar bedömer förvaltningen att arenan i tillräcklig grad uppfyller de behov som föreningarna, bandyfinalen och allmänheten har i dagsläget. Sportfastigheter bedömer att man kan utföra dessa tillpassningar i huvudsak under icke issäsong vilket således inte inkräktar på isens brukbarhet.

Ekonomiska konsekvenser

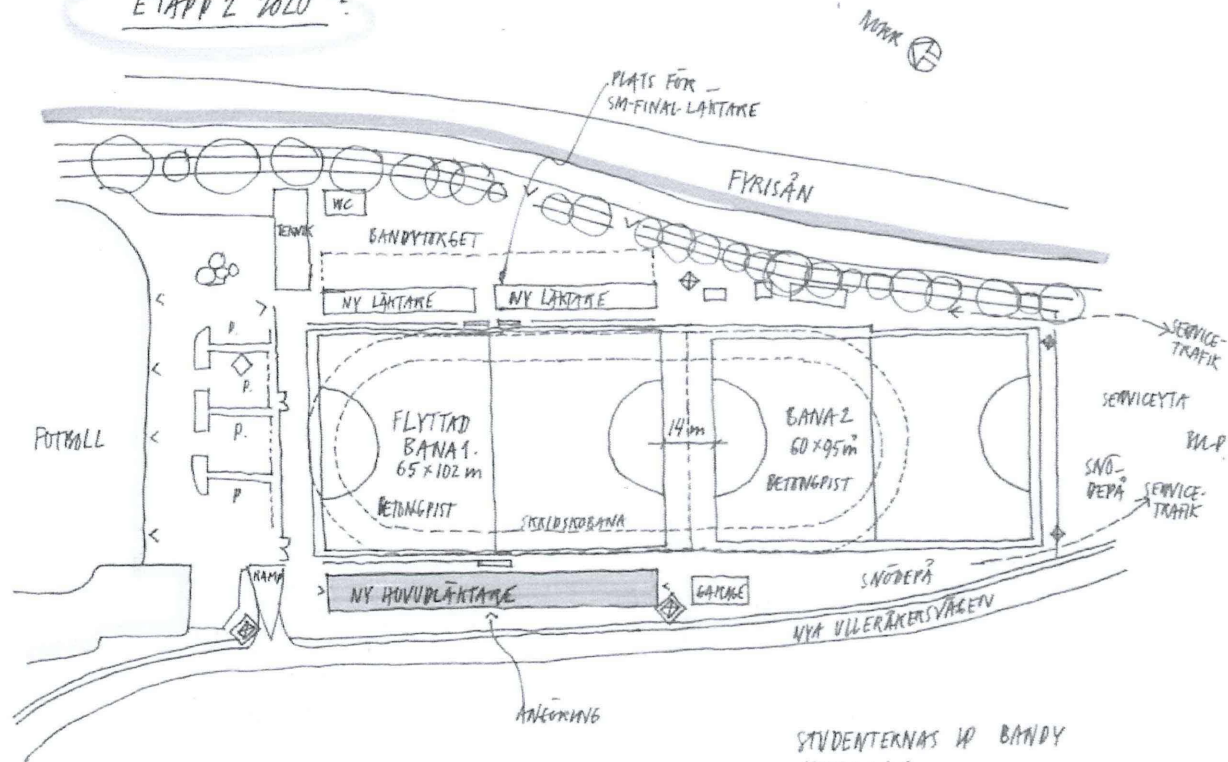
Sportfastigheter uppskattar en investeringsvolym på 12 miljoner för de tillpassningar som föreslås inom etapp 2. Förvaltningen och Sportfastigheter behöver göra en fördelning av vad som är hyresgrundande tillpassningar och vad som är fastighetsunderhåll för att kunna återkomma med förslag på hyresavtal.

Stadsbyggnadsförvaltningen

Mats Norrbom
Förvaltningsdirektör

- Bilagor:**
1. Skiss på ursprungligt förslag till etapp 2
 2. Sammanfattning av konstruktionsstatus huvudläktaren
 3. Funktionsprogram inklusive investeringsuppskattning etapp 2

ETAPP 2 2020 ?

STUDENTERNAS ID BANDY
UPPSALA

0m 50m 100m
SKALA 1:1000 / A3
VINTEKADEN / J. BERG MOBIL 0706-471208

2016-03-24

OMPLANERINGSSKISS
SITUATIONSPLAN ETAPP 2.
SKALA 1:1000 / A3

2.

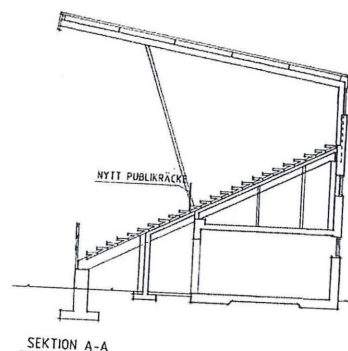
Handlingsstatus typ	Uppsala kommun Sport- och rekreationsfastigheter AB	1 (1)
	Sammanfattning läktarkonstruktioner	
Freddie Norman	Studenternas IP, Bandyens huvudläktare	
2020-09-25		

Status Studenternas IP - Bandyläktaren

Byggnaden anses konstruktivt vara i strukturellt acceptabelt skick.

Konstruktiv utformning

Huvudläktaren består av en prefabricerad betongstomme med ett tak i stål och trapetskorrugerad plåt. Det finns ca 25 steg och läktardelen är ca 7m hög. Läktaren består av gradängar som ligger fritt på gradängbalkar med 6 m avstånd. Grundläggningen har gjorts på plintar direkt ovan lera. Lerlagrets mäktighet är ca 50m.

Sättningar

Byggnaden har under åren fått en tydlig lutning mot ån, men har rört sig relativt jämnt, dvs. som en stel kropp. Enligt uppgift har bakkanten satt sig ca 20-25 cm och framkanten ca 8-10cm.

Under utredningen av Studenternas IP, etapp 2 har sättningskontroll/avvägning av läktaren genomförts (se bilaga 4). Dagens sättningar innebär inga risker men för att veta omfattningen av nuvarande sättningsförlopp så måste uppföljande kontroller ske. Detta kan göras om tidigast 6 månader och bör ske även efter det.

Åtgärder med hänsyn till bandyläktarens konstruktiva status

- Gradängar i trä ska fästas in i stålkonstruktionen.
- Komplettera med fler avbärräcken samt göra lokala förstärkningar.
- Reparera pelare i läktarens framkant.
- Göra om takkonstruktionens korrosionsskydd (rostskyddsmåla)
- Göra uppföljande sättningskontroller/avvägningar för att veta hur läktaren rör sig

Bilagor

Bilaga 1	Uppföljning konstruktiv kontroll av läktarkonstruktioner	
AFRY	Robin Snibb	2020-09-22
Bilaga 2	Konstruktiv kontroll av läktarkonstruktioner	
ÅF (AFRY)	Sebastian Andersson	2018-02-21
Bilaga 3	Konditionsbesiktning	
Bjerking	Björn Bergström	2009-12-08
Bilaga 4	MätR Sättningskontroll	
Bjerking	Mikael Edberg	2020-08-31

Program steg 1 - Studenternas IP bandy E2

Åtgärder

Funktion	Beskrivning
Fasad huvudläktaren	Målas i enhetlig kulör och får ny fasadbeläggning. Ca 900kvm. "Skyltning" på kanalplasten. Informationstexter, ca 10 st, varierade storlekar. Gavlar målas svarta, taksarg framsida likaså. 2x90kvm = Ca 180kvm. Tillkommande brandcellsörrar i korridor pga ny fasad, 2 st Plåtskjul tas bort, asfalt lagas
Huvudläktaren	Avbärräckan monteras på ståplats för att uppfylla kraven. Ca 130 löpmeter. Målning pelare, tak och vägg i bakkant. Pelare ca 180 löpmeter. Tak ca 1200kvm. Bakvägg Målning (markering) av trappor på läktaren. Ca 250kvm. Stolar på VIP-läktaren byts till stoppade stolar. Ca 120st. Trappor till TV-torn utgår, TV-plattform kortas i framkant. Angöring från läktaren Mediarum får utvändig uppfräschning. Mot spelplan ca 50kvm. Mot ån ca 50kvm. Armaturer på läktaren byts till LED. Ca 50st. Ny belyst skylt "Studenternas" på huvudläktarens taksarg Uppfräschning av fasad (dörrar). Fasad ca 320kvm. 6st dörrar. Tak och golv lagas. Yttertak ca 415kvm. Golv i huvudbyggnad ca 220kvm, pump 100kvm.
Teknikbyggnad	Målning och belysning, även utanför vid kö Målas, vent ses över, brandskydd mot vind säkerställs. Ny inredning och skridskoställ Nya glasade (Hammerglass) dörrar ut mot det fria (4 st)
Entrékur mot Åpromenaden	Ny belysning och målning
Sliprum (2 st)	Nya dörrar, automatik till RWC som blir normenlig
Korridorer	Komplettering av urinoar
Portik	Förberedelse LED-reklam västra långsidan
WC	
LED-anpassning	

Påslag, oförutsett, 5%

Påslag, BH, 15%

Summa, exkl moms

